

Svar med anledning av revisorernas
granskning av arbetet med digitalisering i
grundskolan

7

2023UKFN22

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Datum
2023-01-11

Diarienummer
2023UKFN22 007

Svar med anledning av revisorernas granskning av arbetet med digitalisering i grundskolan

Förslag till beslut

Nämnden för utbildning, kultur och fritid noterar förvaltningens svar och godkänner de åtgärder som förvaltningen redovisar med anledning av revisorernas granskning.

Nämnden för utbildning, kultur och fritid delger kommunstyrelsen, kommunfullmäktige och kommunens revisorer beslutet.

Sammanfattning av ärendet

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härryda kommun har PwC (PricewaterhouseCoopers) genomfört en granskning av arbetet med styrning och ledning för att nå målen i den nationella digitaliseringsstrategin. Granskningen syftade till att utvärdera om välfärdsnämnden säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumentet, samt om den interna kontrollen inom området är tillräcklig. Från och med årsskiftet 2023 är nämnden för utbildning, kultur och fritid huvudman för grundskolan och förvaltningens svar med anledning av revisorernas granskning delges därför nämnden för utbildning kultur och fritid.

Utifrån granskningens rekommendationer har förvaltningen tagit fram förslag på ett antal åtgärder.

Arbetet med åtgärder som föreslogs i granskningsrapporten påbörjades redan under hösten 2022. Arbetet kommer att fortsätta under våren 2023 för att säkerställa att den lokala digitaliseringsstrategin konkretiserar vad målen i den nationella digitaliseringsstrategin innebär för grundskolan. Vidare kommer strukturen för kvalitetsarbetet gällande digitaliseringen att följas upp på både verksamhetsnivå och skolenhetsnivå. Förvaltningen kommer även att delge nämnden kvalitetsuppföljningar genom ett delgivningsärende, så att de kommer huvudmannen till handa och finns med i handlingarna till nämndens protokoll.

Förvaltningen bedömer att arbetet med digitalisering har förtydligats och konkretiserat sedan granskningen genomfördes. För att säkerställa att nämnden för utbildning, kultur och fritid får information om hur arbetet med

digitaliseringsstrategin utvecklas, planerar förvaltningen att presentera informationen både muntligt och skriftligt.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 11 januari 2023
- Granskningsrapport digitalisering i grundskolan

Ärendet

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härryda kommun har PwC (PricewaterhouseCoopers) genomfört en granskning av arbetet med styrning och ledning för att nå målen i den nationella digitaliseringsstrategin. Granskningen syftade till att utvärdera om välfärdsnämnden säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumentet, samt om den interna kontrollen inom området är tillräcklig. Från och med årsskiftet 2023 är nämnden för utbildning, kultur och fritid huvudman för grundskolan och förvaltningens svar med anledning av revisorernas granskning delges därför nämnden för utbildning kultur och fritid.

Utifrån granskningens rekommendationer har förvaltningen tagit fram förslag på ett antal åtgärder.

Den 31 oktober 2022 beslutade kommunens revisorer att överlämna granskningsrapport av kommunens arbete med digitalisering i grundskolan till välfärdsnämnden. Revisorerna framförde följande rekommendationer:

1. Säkerställa att den framtagna lokala digitaliseringsstrategin konkretiserar vad målen i den nationella digitaliseringsstrategin innebär för grundskolan samt att strategin beslutas av nämnden när den implementeras.
2. Säkerställa att de kvalitetsuppföljningar som upprättas redovisas för nämnd och att detta kan spåras i protokoll.
3. Säkerställa att strukturen för kvalitetsarbetet utvecklas så att uppföljning, analys och rapportering ger nämnden en samlad bild av digitaliseringsarbetets resultat och förutsättningar, vilket är en förutsättning för att nämnden ska kunna identifiera styrkor och utvecklingsområden inom grundskolans digitaliseringsarbete samt vid behov kunna vidta adekvata åtgärder.

Kommunens revisorer önskar svar på vilka åtgärder som vidtas utifrån vad som framkommer i rapporten och ovannämnda rekommendationer.

Förvaltningens kommentarer till revisionsrapporten

Granskningen visar att nämnden inte helt säkerställer att det finns förutsättningar för ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumentet samt att den interna kontrollen inom området inte helt är tillräcklig.

Nedan redovisas revisionens rekommendationer och förvaltningens svar på dessa.

1. Säkerställa att den framtagna lokala digitaliseringsstrategin konkretiserar vad målen i den nationella digitaliseringsstrategin innebär för grundskolan samt att strategin beslutas av nämnden när den implementeras.

Arbetet med åtgärder som föreslogs i granskningsrapporten påbörjades redan under hösten 2022. Arbetet kommer att fortsätta under våren 2023 för att säkerställa att den lokala digitaliseringsstrategin konkretiserar vad målen i den nationella digitaliseringsstrategin innebär för grundskolan och att strategin beslutas av nämnden innan den implementeras.

Den nationella strategin för digitalisering av skolväsendet som regeringen beslutade om i oktober 2017 gällde till och med 2022. I december 2022 lämnade Skolverket förslag till regeringen om en ny strategi för åren 2023–2027. I förslaget skriver Skolverket bland annat att syftet med strategin är att rusta eleverna med digital kompetens och att använda digitala verktyg och läromedel för att öka kvaliteten i undervisningen. Detta sammanfattas i de två övergripande målen:

1. Barn och elever utvecklar digital kompetens.
2. Digitaliseringens möjligheter används inom skolväsendet.

Under våren 2023 ska förvaltningen utarbeta en ny, uppdaterad lokal digitaliseringsstrategi som konkretiserar vad målen i den nationella digitaliseringsstrategin innebär för utvecklingsarbetet inom grundskolan i Härryda kommun. Förslaget på ny lokal digitaliseringsstrategi ska behandlas och beslutas av nämnden för utbildning, kultur och fritid.

Med start i januari 2023 kommer grundskolans rektorer att genomgå en kompetensutveckling som handlar om att leda digitalisering. Målet är att öka kunskapen och förståelsen för vad digitalisering innebär och hur det kan påverka skolans verksamhet. Detta ger möjlighet att förankra förändringsarbete med digitalisering i skolan och att öka förmågan att leda digitaliseringen. Delar av Skolverkets processtöd "Leda digitalisering", anpassade till den nya nationella digitaliseringsstrategin, kommer att användas som underlag för kompetensutvecklingen. Ett annat underlag som kommer att användas är resultaten från LIKA Ledning, ett självskattningsverktyg som ger rektorn stöd i att värdera och prioritera insatser rörande ledning, infrastruktur, kompetens och användning. Skattningen resulterar i ett förslag till en handlingsplan.

Parallellt pågår ett utvecklingsarbete med att säkerställa strukturen för kvalitetsarbete.

2. Säkerställa att de kvalitetsuppföljningar som upprättas redovisas för nämnd och att detta kan spåras i protokoll.

Förvaltningen kommer att delge nämnden kvalitetsuppföljningar genom ett delgivningsärende. På så sätt säkerställer förvaltningen att uppföljningarna kommer huvudmannen till handa samt att de finns med i handlingarna till nämndens protokoll.

- 3. Säkerställa att strukturen för kvalitetsarbetet utvecklas så att uppföljning, analys och rapportering ger nämnden en samlad bild av digitaliseringsarbetets resultat och förutsättningar, vilket är en förutsättning för att nämnden ska kunna identifiera styrkor och utvecklingsområden inom grundskolans digitaliseringsarbete samt vid behov kunna vidta adekvata åtgärder.*

Digitalisering i grundskolan handlar om att använda digitalteknik för att förbättra elevernas möjligheter att lära och utvecklas. Inom det systematiska kvalitetsarbetet kommer fokus att läggas på hur eleverna använder digitala verktyg i undervisningen, utifrån lärarnas kompetens och med den framtagna progressionstrappan (1-16) som grund. Grundskolans rektorer kommer att följa upp medarbetarnas kompetens när det gäller att använda digitala verktyg i undervisningen.

På verksamhetsnivå kommer en årlig uppföljning av digitalisering i grundskolan att genomföras för att säkerställa att elevernas möjligheter till utveckling och lärande ökar. Resultaten från uppföljningen kommer att användas för att identifiera eventuella behov av gemensam kompetensutveckling och insatser för att stärka rektorerna i deras roll som ledare av digitaliseringsarbetet på skolorna.

Sektorns arbete med digitalisering presenteras för nämnden enligt årsplan. Dokumentationen av uppföljningen sker i det digitala systemet Stratsys, där också uppföljningen av läroplansmålen görs. Uppföljningen kommer att baseras på den nya lokala digitaliseringsstrategi som utarbetas under våren 2023.

Varje år genomför nämndens politiker verksamhetsbesök i grundskolan för att se över kvaliteten inom sektorn. Dessa besök fokuserar också på digitaliseringens användning och betydelse för elevernas lärande. Målet med förbättringsarbetet är att säkerställa att digitaliseringen når alla elever och bidrar till en ökad likvärdighet i utbildningen.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att arbetet med digitalisering har förtydligats och konkretiserat sedan granskningen genomfördes. För att säkerställa att nämnden för utbildning, kultur och fritid får information om hur arbetet med digitaliseringsstrategin utvecklas, planerar förvaltningen att presentera informationen både muntligt och skriftligt.

Päivi Malmsten
Sektorschef

Dennis Pavlovic
Verksamhetschef

Välståndsnämnden

För kännedom till
Kommunfullmäktige

Datum
2022-10-31

Digitalisering i grundskolan

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härryda kommun genomfört en granskning av arbetet med styrning och ledning för att nå målen i såväl den nationella digitaliseringsstrategin som i de förändrade styrdokumenterna.

Granskningens syfte är att bedöma om välfärdsnämnden säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna samt om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

1. Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?
2. Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till teknisk support och teknisk infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?
3. Följer nämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?
4. Säkerställer nämnden att det vidtas adekvata åtgärder utifrån uppföljningen av digitaliseringsarbetet?

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att välfärdsnämnden *inte helt* säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna samt att den interna kontrollen inom området *inte helt* är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till välfärdsnämnden:

- Säkerställa att den framtagna lokala digitaliseringsstrategin konkretiserar vad målen i den nationella digitaliseringsstrategin innebär för grundskolan samt att strategin beslutas av nämnden innan den implementeras.
- Säkerställa att de kvalitetsuppföljningar som upprättas redovisas för nämnd och att detta kan spåras i protokoll.

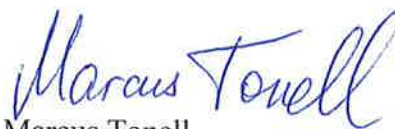
- Säkerställa att strukturen för kvalitetsarbete utvecklas så att uppföljning, analys och rapportering ger nämnden en samlad bild av digitaliseringsarbetets resultat och förutsättningar, vilket är en förutsättning för att nämnden ska kunna identifiera styrkor och utvecklingsområden inom grundskolans digitaliseringsarbete samt vid behov kunna vidta adekvata åtgärder.

Kommunens revisorer beslutade den 31 oktober 2022 att överlämna ovan rubricerad rapport till välfärdsnämnden. Kommunens revisorer önskar svar från välfärdsnämnden om vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av vad som framkommer i rapporten samt ovan nämnda rekommendationer senast den 1 februari 2023.

KOMMUNENS REVISORER

Ingegerd Helén
Ordförande

Marcus Tonell
Vice ordförande

Digitalisering i grundskolan

Härryda kommun

Oktober 2022

Projektledare Jenny Nordqvist

Projektmedarbetare Sara Sommarin, certifierad kommunal revisor

Kvalitetssäkrare Marie Lindblad, certifierad kommunal revisor

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härryda kommun genomfört en granskning av arbetet med styrning och ledning för att nå målen i såväl den nationella digitaliseringsstrategin som i de förändrade styrdokumenterna. Granskningens syfte är att bedöma om välfärdsnämnden säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna samt om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att välfärdsnämnden *inte helt* säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna samt att den interna kontrollen inom området *inte helt* är tillräcklig.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar, se respektive revisionsfråga i rapporten.

Revisionsfrågor	Bedömning
Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?	Delvis
Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till teknisk support och teknisk infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?	Delvis
Följer nämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?	Nej
Säkerställer nämnden att det vidtas adekvata åtgärder utifrån uppföljningen av digitaliseringsarbetet?	Delvis

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning vill vi lämna följande rekommendationer till välfärdsnämnden:

- Säkerställa att den framtagna lokala digitaliseringsstrategin konkretiserar vad målen i den nationella digitaliseringsstrategin innebär för grundskolan samt att strategin beslutas av nämnden innan den implementeras.
- Säkerställa att de kvalitetsuppföljningar som upprättas redovisas för nämnd och att detta kan spåras i protokoll.
- Säkerställa att strukturen för kvalitetsarbete utvecklas så att uppföljning, analys och rapportering ger nämnden en samlad bild av digitaliseringsarbetets resultat och förutsättningar, vilket är en förutsättning för att nämnden ska kunna identifiera styrkor och utvecklingsområden inom grundskolans digitaliseringsarbete samt vid behov kunna vidta adekvata åtgärder.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Granskningsresultat	5
Organisation och ansvar	5
Mål och prioriteringar avseende digitalisering på huvudmannanivå	5
Likvärdig tillgång till digital kompetens	8
Likvärdig tillgång till teknisk support och infrastruktur	10
Systematiskt kvalitetsarbete	12
Vidtagna åtgärder	14
Samlad bedömning	15

Inledning

Bakgrund

Dagens elever lever i ett alltmer digitaliserat samhälle och läsåret 2020/2021 innebar i och med pandemin en ökad användning av digitala verktyg och färre fysiska möten – något som blir särskilt utmanande för dem som är helt nya i skolan. Skolans digitalisering handlar om att förbereda elever för ett mer uppkopplat liv. Enligt den nationella digitaliseringsstrategin betyder det att skolan ska bidra till att eleverna utvecklar sin digitala kompetens, får god och likvärdig tillgång till digitala verktyg och att det ska finnas forskning och uppföljning som stöttar utveckling och insatser.

Den nationella strategin för digitaliseringen av skolväsendet innehåller tre fokusområden som sammantaget ska leda till att det övergripande målet för strategin uppnås. Varje fokusområde innefattar ett mål och flera delmål som ska uppnås till år 2022. De tre fokusområdena är:

- Digital kompetens för alla
- Likvärdig tillgång och användning
- Forskning och uppföljning

Av Skolinspektionens årsrapport 2020 framgår att samtidigt som rektorer ser att pandemin påskyndat utvecklingsarbetet kring digitaliseringen finns det fortsatt skillnader i lärares vana och trygghet i att använda digitala verktyg. Rektorer ser också en bristande likvärdighet i elevers tillgång till digitala verktyg och internetuppkoppling, både i hemmet och i skolan. Förutsättningarna för att jobba digitalt i skolan skiljer sig både beroende på tillgången till teknik och på hur kompetensen kring användningen ser ut. Det är viktigt att skolhuvudmännen arbetar för att skapa de förutsättningar verksamheten behöver för att nå målen i såväl strategi som de förändrade styrdokumenterna.

Utifrån en bedömning av väsentlighet och risk har revisorerna beslutat att granska arbetet med styrning och ledning för att nå målen i såväl den nationella digitaliseringsstrategin som i de förändrade styrdokumenterna.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om välfärdsnämnden säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna samt om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Revisionsfrågor:

1. Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?

2. Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till teknisk support och teknisk infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?
3. Följer nämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?
4. Säkerställer nämnden att det vidtas adekvata åtgärder utifrån uppföljningen av digitaliseringsarbetet?

Revisionsfråga 1-2 utgör grund för bedömning av ändamålsenlighet.

Revisionsfråga 3-4 utgör grund för bedömning av intern kontroll.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

- 6 kap. 6 § Kommunallagen (rev.fr. 1, 4)
- Digitaliseringsstrategins delmål (rev.fr. 1)
- 2 kap. 34 § Skollagen (rev.fr. 2)
- 2 kap. 35 § Skollagen, (rev.fr. 3)
- 4 kap. 3-4 §§ Skollagen (rev.fr. 2-4)

Avgränsning

I tid avgränsas granskningen i huvudsak till läsåret 2021/2022. Granskningen avgränsas till att omfatta välfärdsnämnden och dess ansvar som huvudman för utbildningsverksamheten. Granskningen avgränsas till grundskolan.

Dokumentation har samlats in från sex grundskoleenheter. Enheterna valdes ut i samråd med sektorsledningen med syfte att skapa en representativitet avseende meritvärde, skolstorlek/elevantal, geografi, socioekonomi och lärarbehörighet.

Metod

Granskningen har omfattat insamling och analys av dokument på huvudmannanivå samt på skolenhetsnivå (se Avgränsning ovan), en digital enkät samt protokollgranskning. Enkäten distribuerades till samtliga rektorer i grundskolan den 16 maj 2022 och avslutades 13 juni 2022 och tre påminnelser skickades ut under denna tid. Svarsfrekvensen landade på 83 procent. Därtill har digitala intervjuer genomförts med välfärdsnämndens presidium, sektorschef, kvalitetsutvecklare grundskola, digitaliseringsledare samt verksamhetsutvecklare IKT.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten. Rapporten är kvalitetssäkrad av Marie Lindblad i enlighet med PwC:s interna riktlinjer för kvalitetssäkring.

Granskningsresultat

Organisation och ansvar

Enligt välfärdsnämndens reglemente, antaget 2020-03-26 §49 av kommunfullmäktige, har nämnden det politiska ansvaret för utbildning och är därmed ålagd att fullgöra kommunens uppgifter inom utbildningsområdet enligt lagar och regler.

Sektorn för utbildning, kultur och fritid (UKF) verkställer nämndens beslut kopplat till utbildningsområdet och leds av en sektorschef, som tillika är skolchef. Sektorn omfattar fyra verksamheter (förskola, grundskola, gymnasieskola samt kultur och fritid) samt stödfunktionerna Verksamhetsstöd och Administration och myndighet. För varje verksamhet finns en verksamhetschef.

Mål och prioriteringar avseende digitalisering på huvudmannanivå

Verksamhetsplan

Vid sammanträdet 2021-11-17 § 286 beslutade nämnden om *Verksamhetsplan 2022-2024 (2026)*. Av planen framgår att digitalisering är ett av kommunfullmäktiges långsiktiga strategiska utvecklingsområden samt att kommunen har en digital agenda som har gällt under perioden 2019-2021 och som ska ersättas med en ny strategisk inriktning och långsiktig målbild för digital utveckling. Det anges att "eftersom digitaliseringen påverkar hela förvaltningen är det av yttersta vikt att chefer och medarbetare får förutsättningar och stöd att genomföra den digitala transformationen" samt att utbildningsinsatser av olika slag kommer att genomföras. I förvaltningens beskrivning av sitt arbete lyfts att en insats kommer att genomföras under planperioden (2019-2022) för att stödja elever med hög skolfrånvaro. Insatsen handlar om att i projektform utveckla digital undervisning som ett komplement och projektet har beviljats medel till år 2022. Därtill framgår att det inför år 2022 finns en central utvecklingsresurs inom sektorn om 1 mnkr. Syftet uppges vara att kunna finansiera större utvecklingsarbeten inom exempelvis digitalisering.

Utöver ovan nämnda skrivningar i *Verksamhetsplan 2022-2024 (2026)*, finns det inga skrivningar om digitalisering i de avsnitt som rör grundskolans grunduppdrag, kvalitetsindikatorer, informationstal eller politiska mål och inriktningar. Mål och inriktningar avseende grundskolan är att kunskapsresultat samt trygghet och studiero ska öka.

Vid intervju med presidiet anges att det finns mål och styrning med bäring på digitalisering på sektornivå, men att grundskolan inte har ett särskilt uppdrag rörande digitalisering.

Sektorsplan och handlingsplan för digitalisering

Sektorsplan 2022 Sektor för utbildning, kultur och fritid är inte politiskt behandlad utan framtagen av sektorsledningen. Av planen framgår att nämnden har två fokusområden för året: att erbjuda Sveriges bästa skola samt att öka tryggheten samt ungas delaktighet och inflytande. Inom det sistnämnda fokusområdet anges att sektorn vill uppnå målet att "utveckla digitala lärmiljöer för barn och elever". Av planen framgår att

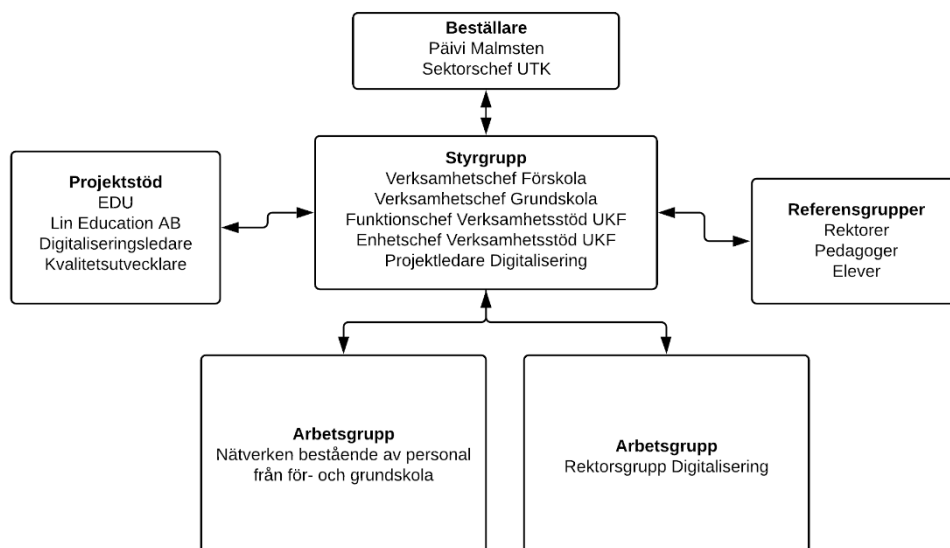
respektive verksamhet ska beskriva hur de bidrar till målen genom att ta fram strategier, aktiviteter och förväntat resultat samt att Verksamhetsstöd ska beskriva de aktiviteter som stödjer målen inom förskola och grundskola. Därtill framgår att sektorschefen följer upp målen med verksamhetschefer två gånger per år samt att uppföljning sker av sektorsledningen under året. Utöver ovanstående, framgår att det pågår arbete med digitalisering inom sektorn, såsom att:

- en digitaliseringsstrategi, som togs fram under år 2021, ska implementeras inom förskola och grundskola under 2022.
- sektorn fortsätter att utveckla e-tjänster för att öka servicegraden. Här nämns att ett nytt elevadministrativt verksamhetssystem ska upphandlas under 2022.
- digitala lärdomar från pandemin tas tillvara och implementeras i ordinarie verksamhet.
- det i sektorns handlingsplan finns tre mål för år 2022: att stärka den strategiska ledningen av digitaliseringsarbetet (ledning och styrning), samlad information om sektorns digitala tjänster (externt) samt ökat ungdomsinflytande (barn och unga).
- sektorn planerar en ökad samverkan med enheten för digital utveckling (EDU) kring kompetenshöjande insatser, kartläggning av sektorns nuläge och behov samt stöd i framtagande av strategier för vidare arbete inom digitalisering.
- sektorsledningen kommer att delta i förvaltningens utbildningssatsning inom digital transformation under hösten 2022

I samband med sakgranskning inkom dokumentet *Digitala Härryda - Handlingsplan för digitalisering 2022 UKF*. Av dokumentet framgår att handlingsplanen är ett strategiskt styrdokument och ägs av sektors- eller verksamhetsledning samt att planen beskriver vilka digitaliseringsinsatser som är planerade att genomföras under året. Planen innehåller insatsen "Stärka den strategiska ledningen av digitaliseringsarbetet" som bland annat innebär att sektorns ledningsgrupp ska vara styrgrupp för digitaliseringsfrågor inom sektorn samt att det ska finnas ett tydligare fokus på dessa frågor i sektorsledningsgruppen under året. Planen innehåller även insatsen "Samlad information om sektorns digitala tjänster" som innebär att informationen till elever och vårdnadshavare om e-tjänster och digitala system som ges till exempel i samband med skolstart ska tydliggöras. Det anges att målet är att insatsen ska vara slutförd så att information går ut i samband med skolstart hösten 2022. Av handlingsplanen framgår därtill att planen ska följas upp på förvaltningsövergripande nivå två gånger per år tillsammans med Enheten för Digital Utveckling (EDU), rapporteras inför styrgruppen för digitalisering samt följas upp inom sektorn tre gånger per år.

Lokal digitaliseringsstrategi

I en projektplan (odaterad) avseende framtagandet av en lokal digitaliseringsstrategi för förskolan och grundskolan i Härryda kommun framgår vilka som har uppdrag och ansvar i projektarbetet samt att den lokala strategin har sin utgångspunkt i den nationella digitaliseringsstrategin (år 2017) och den nationella handlingsplanen (år 2019). Projektplanen innehåller följande organisationsbild:

Av organisationsbilden framgår att sektorschef är beställare och att styrgruppen består av verksamhetschefer för för- och grundskola, funktionschef och enhetschef för verksamhetsstöd samt projektledare. Därtill finns en referensgrupp bestående av rektorer, pedagoger och elever samt två arbetsgrupper där den ena består av personal från för- och grundskola och den andra av rektorer. Slutligen framgår att det finns ett projektstöd från EDU, Lin Education AB, digitaliseringsledare och kvalitetsutvecklare.

Syftet med den lokala strategin beskrivs vara att möta målen i den nationella strategin. Strategin omfattar:

- En *värdering* på individ- och enhetsnivå som syftar till att identifiera ett nuläge. För detta används självskattningsverktygen LiKA Lärare och LiKA Ledning.
- En *digital progressionstrappa* som syftar till att skapa en målbild. Progressionstrappan visar på det innehåll som varje barn/elev skall ha tagit del av vid avslutad skolgång.
- Med utgångspunkt i nuläge och målbild sker en *analys* på skolenhetsnivå som mynnar ut i en handlingsplan (på varje skola) med prioriterade digitaliseringsmål. Planen och målen följs upp vid resultatdialog med verksamhetschefen för grundskolan.

Projektplanen innehåller inte någon planering eller information om kommande aktiviteter. Nämnden informerades om den lokala digitaliseringsstrategin på sammanträde 2021-11-17 § 284, men har inte fattat formellt beslut om strategin.

Vid intervjuer beskrivs att projektplanen är tillika digitaliseringsstrategin och att organisationen för grundskolans digitaliseringsarbete sammanfaller med projektorganisationen i den lokala digitaliseringsstrategin. Därtill beskrivs att lärare har deltagit i utbildningar inom ramen för digitaliseringsstrategin. Det framgår inte att det finns planer på att nämnden kommer att fatta beslut om den lokala digitaliseringsstrategin.

Likvärdig tillgång till digital kompetens

Revisionsfråga 1: Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?

Det första fokusområdet i den nationella digitaliseringsstrategin är "Digital kompetens för alla i skolväsendet", vilket innebär att alla barn och elever ska utveckla en adekvat digital kompetens, samt att det ska finnas en digital likvärdighet i skolväsendet. Området består av tre delmål varav ett är relevant för granskningen: "Personal som arbetar med barn och elever ska ha kompetens att välja och använda digitala verktyg i utbildningen".

lakttagelser

Kartläggning av kompetens och fortbildningsbehov

I projektplanen avseende den lokala digitaliseringsstrategin framgår att självskattningsverktygen LiKA Lärare och LIKA Ledning används för att identifiera ett nuläge på individ- och enhetsnivå. LiKA Lärare och LIKA Ledning¹ har tagits fram av bland annat Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Skolverket. LIKA Ledning behandlar områdena ledning, infrastruktur, kompetens och användning. LiKA Lärare stängdes den 24 maj 2022. Vid intervjuer beskrivs att LiKA/LIKA-verktygen har använts årligen och sektorsledningen uttrycker att det är synd att LiKA Lärare stängts ner.

Vi har tagit del av resultatet från LIKA Ledning som genomfördes under våren 2021. Avseende kompetens och fortbildningsbehov, indikerar resultatet av självskattningen att arbetet har kommit en god bit på väg, men att det finns en spridning i hur långt enheterna har kommit i arbetet.

Vid genomgång av inkommen dokumentation och protokoll från nämndens sammanträden under perioden augusti 2021 till och med augusti 2022 framgår följande avseende lärares och rektorers digitala kompetens och/eller fortbildningsbehov:

- I *nämndens delårsrapport 2021* som behandlades av nämnden 2021-10-20 §263 beskrivs att den digitala utvecklingen har tagit extra kliv som en följd av covid-19-pandemin. Det beskrivs att till exempel distansundervisning, digitala interna möten och digital kommunikation med vårdnadshavare har blivit vardag.
- *Välfärdsnämndens verksamhetsplan med driftbudget 2022-2024 samt investeringsbudget 2022-2026* behandlades av nämnden 2021-11-17 §286. I planen beskrivs att gymnasieskolan har tagit fram en plan för hur skolan ska se ut år 2040 och att planen bland annat utgår från den nationella digitaliseringsstrategin. Planen omfattar inte grundskolan.
- Vid sammanträdet 2021-11-17 § 284 informerades nämnden om sektorns digitaliseringsarbete. Av protokollet framgår att nämnden tog del av information gällande hur sektorn under år 2021 har arbetat med digitalisering i syfte att säkerställa och kvalitetssäkra att barn och elever har tillgång till digitala lärmiljöer enligt den nationella digitaliseringsstrategin.

¹ Läs mer på <https://lika.skl.se/about/page/kalle> och <https://lika.skl.se/about/page/senaste>.

- *Välfärdsnämndens verksamhetsberättelse 2021*. Dokumentet innehåller samma skrivningar om digitalisering som ovan nämnda delårsrapport. Verksamhetsberättelsen har inte behandlats av nämnden.

Utöver ovanstående, framgår det inte att nämnden har informerats om lärares och rektorers digitala kompetens och/eller fortbildningsbehov.

Av enkätundersökningen framkommer att 85 procent av rektorerna som besvarat enkäten anser att regelbundna kartläggningar av personalens digitala kompetens genomförs. Till exempel genomförs kartläggningar vid medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar (APT) och enkäter. Det framgår därtill att sektorn sammanställer och analyserar resultat på huvudmannanivå samt erbjuder kompetensutveckling utifrån identifierade behov.

Vid intervju med sektorsledningen framgår en osäkerhet huruvida rektorernas digitala kompetens följs upp vid medarbetarsamtal samt om insatser rörande digital kompetens ingår i personalens kompetensutvecklingsplaner.

Plan för fortbildning

Den lokala digitaliseringsstrategin omfattar en digital progressionstrappa som visar på det innehåll som varje barn/elev skall ha tagit del av vid avslutad skolgång och som därmed utgör målbild för digitaliseringsarbetet. Enligt strategin ska en analys på skolenhetsnivå göras (med utgångspunkt i LIKA-kartläggningen av lärarnas och rektorernas kompetens och progressionstrappan) och analysen ska mynna ut i en handlingsplan (på varje skola) med prioriterade digitaliseringsmål. Enligt strategin ska planen och målen följas upp vid resultatdialog med verksamhetschefen.

Utöver beskrivna dokument, saknar inkommen dokumentation information om kompetensinsatser som berör lärares och rektorers digitala kompetens. Enligt kompletterande uppgift från förvaltningen dokumenteras skolenheternas handlingsplaner på olika sätt och de behandlas i första hand i resultatdialogen mellan rektor och verksamhetschef.

Vid genomgång av nämndens protokoll från augusti 2021 till och med augusti 2022 framgår det inte att nämnden har informerats om kompetensinsatser som berör lärares och rektorers digitala kompetens under perioden. Vid intervju beskrivs dock att det har förts diskussioner i nämnden avseende lärares kompetensutveckling.

70 procent av respondenterna i enkäten svarar att det inte finns en plan för kompetensutveckling avseende digital kompetens för all personal. Samtidigt ges flera exempel på konkreta insatser på enhetsnivå som har genomförts i syfte att säkerställa att personalen har en hög och jämn digital kompetens. Några exempel som lyfts är genomförandet av workshops och olika interna utbildningar inom områden där behov finns.

Bedömning

Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?

Delvis.

Bedömningen baseras på att det finns verktyg och arbetssätt för att kartlägga kompetens och fortbildningsbehov hos såväl lärare och ledare på individ-, skolenhets- och huvudmannanivå och upplevelsen är att sådan kartläggning sker. Det går dock inte att verifiera i dokument eller protokoll att resultatet eller slutsatser av kartläggningen når nämnden. Bedömningen baseras även på att det finns verktyg och rutiner för att identifiera behov av utbildningsinsatser med tydlig förankring till den nationella digitaliseringsstrategin. Fortbildning avseende digital kompetens förefaller vara en fråga som hanteras på skolenhetsnivå. Sammanfattningsvis framkommer det inte att nämnden har en aktiv roll i att säkerställa en likvärdig tillgång till digital kompetens hos personalen i grundskolan.

Likvärdig tillgång till teknisk support och infrastruktur

Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till teknisk support och teknisk infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?

Det andra fokusområdet i den nationella digitaliseringsstrategin är: "Likvärdig tillgång och användning", vilket innebär att barn, elever och personal ska ha god och likvärdig tillgång till digitala verktyg och resurser i syfte att förbättra utbildningen såväl som att effektivisera verksamheten. Området består av fyra delmål, varav ett är relevant för granskningen: "Det ska finnas ändamålsenlig infrastruktur samt teknisk och pedagogisk support i verksamheten".

lakttagelser

Tillgång till infrastruktur

I föregående revisionsfråga beskrivs att självskattningsverktygen LIKA Ledning genomfördes under våren 2021 och resultatet av självskattningen - avseende infrastruktur och användning - indikerar att det finns en spridning av hur långt arbetet har kommit. Majoriteten gör dock uppskattningen att arbetet har kommit långt eller till och med är klart.

Som framgår av revisionsfråga 1, behandlades *Välfärdsnämndens verksamhetsplan med driftbudget 2022-2024 samt investeringsbudget 2022-2026* av nämnden i november 2021. Av planen framgår att det inom sektorn finns en rullande budget för utbyte av personaldatorer och IKT-verktyg där de tre stora verksamheterna får del av den vart tredje till fjärde år samt att grundskolan kommer att tilldelas 4,5 mkr år 2024.

Utöver ovan beskrivna dokument, saknar inkommen dokumentation information om grundskolans tekniska/digitala infrastruktur och det framgår inte om nämnden har tydliggjort en ambition vad gäller tillgång till exempelvis digitala enheter eller tagit del av

någon annan information med bäring på grundskolans tekniska/digitala infrastruktur under perioden augusti 2021 till och med augusti 2022.

Av enkätresultatet framgår att 55 procent av rektorerna anser att samtliga lärare har viss tillgång till teknisk infrastruktur. I en kommentar som lämnats anges däremot att det finns behov av ett "stabil och snabbt nätverk över hela skolan".

Vid intervjuer beskrivs att tillgången till digitala verktyg är förhållandevis likvärdig på skolenheterna, men att brister finns i hur dessa verktyg fungerar. Det lyfts även att hårdvaror stigit i pris och att sektorsledningen kommer ta upp detta med kommunledningen under hösten.

Vid sakgranskning framgår avseende tillgången till digitala verktyg för elever att inköp görs årligen och att budget för inköp (1200 kr per elev och år) sker centralt från år 2022. Digitala verktyg för elever i årskurs F-3 är iPad med tangentbord, skal och penna samt utökad garanti och försäkring 48 månader, för elever i årskurs 4-6 iPad med tangentbord, skal och penna samt utökad garanti och försäkring 36 månader och för elever i årskurs 7-9 en dator med penna och väska samt garanti och försäkring 36 månader. Det trådlösa nätverkets bandbredd och hastighet i grundskolan är 4 Gigabit, vilket uppges vara en dubbling jämfört med föregående år då den var 2 Gigabit.

Vid sakgranskning verifieras att det finns en årlig budget på 4,5 mnkr för inköp av digitala verktyg till personalen samt att dessa medel kommer att tilldelas grundskolans personal nästa gång år 2024. Grundskolans personal tilldelades medel för inköp av digitala verktyg senast år 2020 och då användes pengarna till att förse tillsvidareanställd personal med nya enheter. Budgeten var inte tillräcklig för att förse samtliga tillsvidareanställda, vilket innebär att enheterna fick komplettera med egna medel för att kunna göra inköpen.

Tillgång till support

Inkommen dokumentation saknar information om tillgång till support i grundskolan.

Vid sammanträdet 2021-11-17 § 284 informerades nämnden om sektorns digitaliseringsarbete. Av protokollet framgår att sektorn har genomfört en utvärdering av befintligt IT-avtal med syfte att utveckla en ny budgetfördelning för för-, grund- och gymnasieskola för att kunna lägga över bland annat support från sektorns verksamhetsstöd till kommunens IT-enhet. Utöver det framgår det inte att nämnden har tagit del av information med bäring på tillgång till support i grundskolan under perioden augusti 2021 till och med augusti 2022.

Av enkätresultatet framgår att 55 procent av rektorerna anser att samtliga lärare har viss tillgång till teknisk support. Därtill svarar 85 procent att det finns personer/funktioner på skolan eller i kommunen som har ett uttalat och kommunicerat ansvar att stötta lärare gällande hårdvara. Vidare svarar 95 procent att det finns personer/funktioner som har ansvar för att stötta och utbilda lärare i användningen av skolornas IT-tjänster. I kommentarerna lyfts att support avseende iPads saknas.

Vid intervju verifieras att teknisk support i nuläget ges av verksamhetsstöd och att uppgiften kommer att flyttas till kommunens IT-enhet. Det lyfts även att det finns utsedda digitaliseringsledare på samtliga grundskolor och att digitaliseringsledarnas ansvar och uppgifter - såsom att ge teknisk support och/eller hjälpa till med pedagogiska insatser - varierar med hänsyn till de behov och önskemål som finns på den enskilda skolan, vilket beskrivs vara en naturlig effekt av att rektor är ansvarig för den inre organisationen.

Bedömning

Säkerställer nämnden att det finns en likvärdig tillgång till teknisk support och teknisk infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?

Delvis.

Bedömningen baseras på att det finns en rullande budget för utbyte av personaldatorer och IKT-verktyg samt att digitala verktyg till elever köps in årligen. Baserat på enkätresultat och intervjusvar är tillgången till hårdvara/lärverktyg likvärdig inom grundskolan, men det finns utmaningar relaterade till ett stabilt nätverk. Bedömningen baseras även på att enkätresultatet indikerar att det finns en relativt god tillgång till teknisk support i grundskolan. Det går dock inte att verifiera att information rörande tillgång till teknisk infrastruktur respektive teknisk support når nämnden på ett systematiskt och strukturerat sätt.

Systematiskt kvalitetsarbete

Revisionsfråga 3: Följer nämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?

Iakttagelser

Struktur för systematiskt kvalitetsarbete

Vid sammanträdet 2022-01-12 §8 antog välfärdsnämnden en årsplan för 2022 som omfattar flera ärenden som berör grundskolans systematiska kvalitetsarbete:

- Kvartal 1: Sammanställning av inkomna klagomål, synpunkter och anmälningar för föregående år
- Kvartal 2: Information om planering av lokaler samt uppföljning av normer, värden och inflytande
- Kvartal 3: Uppföljning av kunskaper, utveckling och lärande
- Kvartal 4: Uppföljning av övergång, samverkan och omvärld

Utöver årsplan för år 2022, har dokumentet *Systematiskt kvalitetsarbete 2.0* (daterat 2022-05-05) inkommit. Det framgår att områdena i grundskolans läroplan följs upp i tre perioder:

- Oktober-november: Övergång, samverkan och omvärld
- Februari-mars: Normer och värden samt inflytande
- Maj-juni: Kunskaper, utveckling och lärande

Vidare framgår att uppföljningen av respektive läroplansområde sker på olika sätt såsom i dialoger på enheten och mellan rektor och verksamhetschef, genom seminarium och verksamhetsbesök samt genom dokumentation. Uppföljningen ska dokumenteras i en kvalitetsuppföljningsrapport på enhetsnivå och på verksamhetsnivå (grundskolan). Rapporterna på verksamhetsnivå ska redovisas för nämnden.

Av ovan nämnd dokumentation framgår det att strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet inte omfattar digitalisering i allmänhet, eller digital kompetens, infrastruktur och support mer specifikt. Detta verifieras vid intervjuer där det lyfts att det inte görs en särskild uppföljning och analys av digitaliseringsarbetet i kvalitetsarbetet. Det beskrivs dock att digitaliseringsarbetet följs upp indirekt genom den ordinarie strukturen för kvalitetsarbete. Det lyfts även att strukturen håller på att utvecklas, till exempel avseende uppföljning och analys av grundläggande förutsättningar för skolenheterna.

Dokumenterade uppföljningar och analyser

Vi har efterfrågat dokumenterade uppföljningar och analyser på enhets- och huvudmannanivå. På enhetsnivå har kvalitetsuppföljningar från utvalda grundskolor samt för hela grundskolan för läsåret 2021/22 inkommit.

Inom området *Kunskaper, utveckling och lärande* framgår av en skolas kvalitetsrapport att det finns en lärare på skolan som är IT-ansvarig på 30 procent av sin tjänst. Läraren sköter "allt som har med datorer, annan it-utrustning och är behjälplig i allt digitalt lärande på skolan". Det beskrivs att många lärare har stor digital kompetens och hjälper varandra.

Inom området *Övergång, samverkan och omvärld* framgår av en (annan) skolas kvalitetsrapport att covid-19-pandemin har gjort det enklare att ta del av kulturella satsningar då en stor del av dessa har erbjudits digitalt. Det geografiska avståndet har inte varit lika påtagligt som före pandemin.

Utöver ovanstående, saknar dokumentationen på enhets- och huvudmannanivå innehåll med bäring på digitalisering, digital kompetens, infrastruktur och support.

Åtterrapporering till nämnd

I revisionsfråga 1 och 2 framgår vilken information som nämnden har tagit del av information med bäring på digitalisering, digital kompetens, infrastruktur och support. Utöver denna information har nämnden inte tagit del av någon ytterligare information med bäring på granskningsområdet. Nämnden har inte tagit del av de kvalitetsuppföljningar på huvudmannanivå (hela grundskolan) som har upprättats inom ramen för kvalitetsarbetet.

Bedömning

Följer nämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?

Nej.

Bedömningen baseras på att det av inkommen dokumentation, protokoll och intervjuvar framgår att digitaliseringsarbetet inte på ett tydligt sätt följs upp i det systematiska kvalitetsarbetet. Nämnden har inte tagit del av de kvalitetsuppföljningar som har upprättats. Vi ser positivt på att det pågår ett utvecklingsarbete och att huvudmannen har identifierat behov avseende en mer utvecklad uppföljning av grundläggande förutsättningar för skolenheter.

Vidtagna åtgärder

Revisionsfråga 4: Säkerställer nämnden att det vidtas adekvata åtgärder utifrån uppföljningen av digitaliseringsarbetet?

lakttagelser

De dokument som beskrivs under rubriken *Mål och prioriteringar avseende digitalisering på huvudmannanivå* innehåller flera insatser med bäring på digitaliseringsarbetet. Av *Välfärdsnämndens verksamhetsplan med driftbudget 2022-2024 samt investeringsbudget 2022-2026* framgår till exempel att det inom sektorn finns en rullande budget för utbyte av personaldatorer och IKT-verktyg.

Av tidigare beskriven protokollgenomgång framgår det även att sektorn har genomfört en utvärdering av befintligt IT-avtal med syfte att utveckla en ny budgetfördelning för för-, grund- och gymnasieskola för att kunna lägga över bland annat support från sektorns verksamhetsstöd till kommunens IT-enhet.

Vid intervjuer lyfts den lokala digitaliseringsstrategin som ett exempel på en insats på huvudmannanivå.

Bedömning

Säkerställer nämnden att det vidtas adekvata åtgärder utifrån uppföljningen av digitaliseringsarbetet?

Delvis.

Bedömningen baseras på att åtgärder med bäring på digitalisering har vidtagits av nämnden och sektorn. Bedömningen baseras även på att digitaliseringsarbetet inte på ett tydligt sätt följs upp och analyseras i det systematiska kvalitetsarbetet. Till exempel har underlag avseende tillgång till digital kompetens bland personalen eller tillgång till teknisk infrastruktur och support inte redovisats på ett systematiskt eller strukturerat sätt för nämnden. Uppföljningen är nödvändig för att nämnden ska kunna få en uppdaterad och samlad bild av resultat och förutsättningar för digitaliseringsarbetet i grundskolan och därigenom kunna fatta beslut om åtgärder vid eventuella brister.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härryda kommun genomfört en granskning av arbetet med styrning och ledning för att nå målen i såväl den nationella digitaliseringsstrategin som i de förändrade styrdokumenterna. Granskningens syfte är att bedöma om välfärdsnämnden säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna samt om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att välfärdsnämnden inte helt säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna samt att den interna kontrollen inom området inte helt är tillräcklig.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning vill vi lämna följande rekommendationer till välfärdsnämnden:

- Säkerställa att den framtagna lokala digitaliseringsstrategin konkretiserar vad målen i den nationella digitaliseringsstrategin innebär för grundskolan samt att strategin beslutas av nämnden innan den implementeras.
- Säkerställa att de kvalitetsuppföljningar som upprättas redovisas för nämnd och att detta kan spåras i protokoll.
- Säkerställa att strukturen för kvalitetsarbete utvecklas så att uppföljning, analys och rapportering ger nämnden en samlad bild av digitaliseringsarbetets resultat och förutsättningar, vilket är en förutsättning för att nämnden ska kunna identifiera styrkor och utvecklingsområden inom grundskolans digitaliseringsarbete samt vid behov kunna vidta adekvata åtgärder.

2022-10-31

Marie Lindblad

Jenny Nordqvist

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Härryda kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan daterad 2022-02-28. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.